

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 2 Schuiven met schuld

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het overheidstekort is $(B - O) = 100 - 40 - 80 = -20$.
Het inkomen is $C + B + S = 110 + 100 + 110 = 320$. 1
- Het overheidstekort als percentage van het bbp = $(-20 / 320) \times 100\% = 6,25\%$. Het overheidssaldo voldoet niet aan de eis (van maximaal 3%). 1

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door het progressieve belastingstelsel zal een daling van het bbp leiden tot een relatief minder sterke daling van het (totale) besteedbaar inkomen, 1
- waardoor consumptie / bestedingen relatief minder daalt/dalen (en daarmee dus de geaggregeerde vraag). 1

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Stimulerend begrotingsbeleid leidt tot meer bestedingen en tot meer inkomen. Hierdoor zal de import toenemen, waardoor bestedingen weglekken naar Betaland (importlek). 1
- Dit leidt tot een beperktere stijging van de productie en van de vraag naar arbeid. Hierdoor zal de werkloosheid (in Anderland) beperkt afnemen. 1

9 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een berekening van het indexcijfer van het bbp in 2021. 1
- een berekening van de indexcijfers van de staatsschuld in 2019 en 2021 en de procentuele toename van de staatsschuld in die periode. 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- (Het indexcijfer bbp 2019 = 100)
indexcijfer bbp 2021 = $100 \times 0,96 \times 0,95 = 91,2$. 1
- indexcijfer staatsschuld 2019 = $\text{bbp} \times \text{SSQ} = 100 \times 0,50 = 50$
indexcijfer staatsschuld 2021 = $\text{bbp} \times \text{SSQ} = 91,2 \times 0,70 = 63,84$
procentuele toename staatsschuld = $(63,84 - 50) / 50 \times 100\% = 27,68\%$ toename. 1

Vraag	Antwoord	Scores

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

De overheid heeft als doelstelling om de conjuncturele werkloosheid te verminderen. Bij anticyclisch begrotingsbeleid zullen de overheidsuitgaven toenemen, waardoor er een tekort ontstaat. Het verminderen van het overheidstekort zal leiden tot bezuinigingen / belastingverhogingen, waardoor de werkloosheid zal toenemen. De overheid zal dan de staatsschuld laten oplopen en de aflossingen / rentebetalingen doorschuiven naar een toekomstige generatie.

Opgave 3 Beleidsdilemma

11 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Natuurlijke werkloosheid kan ontstaan omdat er te weinig arbeidsplaatsen in de economie zijn / vanwege te grote macht van vakbonden / een minimumloon / naar het buitenland verplaatste arbeid.

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de laagconjunctuur ontstaat er een lager inkomen en dus een negatieve output gap. Omdat de (geaggregeerde) vraag lager is dan het (geaggregeerde) aanbod, zal de inflatie dalen. 1
- Omdat de inflatie lager is dan de verwachte inflatie, stijgen de reële productiekosten en zullen bedrijven hun productie verlagen. 1

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als de productie niet reageert op (stimulerend) begrotingsbeleid zal de GA-curve anders verlopen. 1
- De GA-curve zal verticaal verlopen, omdat er bij toenemende bestedingen een perfecte prijsaanpassing is (en er dus geen effect is op Y). 1

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door het voeren van stimulerend begrotingsbeleid zullen de staatsschulden oplopen, waardoor het risico op wanbetaling toeneemt. Beleggers zullen een hogere rente op staatsobligaties eisen. 1
- Als landen hierdoor hogere rentelasten krijgen (die ze mogelijk niet kunnen betalen), zullen de overheidsuitgaven moeten verminderen, waardoor stimulerend beleid niet haalbaar is. 1